

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

20 грудня 2022 р. № 333

ПОЛОЖЕННЯ

щодо впровадження механізмів заохочення викривачів і формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції"

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження в Державній служби статистики України (далі – Держстат) та її територіальних органах механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції".

2. Держстат заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції".

3. Це Положення поширюється на всіх працівників Держстату та його територіальних органів.

4. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

1) Закон – Закон України "Про запобігання корупції";

2) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції";

3) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції".

4) уповноважений підрозділ (уповноважена особа) – сектор запобігання та виявлення корупції апарату Держстату, а також уповноважений підрозділ

(уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції в територіальних органах Держстату.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

- 1) мету заохочення та формування культури повідомлення;
- 2) правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;
- 3) форми заохочення та формування культури повідомлення;
- 4) організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення;
- 5) права та гарантії захисту працівників Держстату як викривачів;
- 6) проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

6. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені в повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення

Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння працівникам Держстату та його територіальних органів виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншими працівниками державного органу, що має призвести до формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури державного органу.

III. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (стаття 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 9), Закон.

2. Держстат забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом упровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення (пункт 1 частини другої статті 53¹ Закону).

IV. Форми заохочення та формування культури повідомлення

1. Механізми заохочення повідомлення реалізуються в таких формах:

1) затвердження в межах повноважень нормативних актів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення;

2) надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;

3) упровадження морального та матеріального заохочення викривачів.

2. Механізми формування культури реалізуються в таких формах:

1) затвердження локальних нормативних актів щодо етичної поведінки, зокрема формування поваги до викривачів як відповідальних громадян;

2) проведення внутрішніх навчань із питань формування культури повідомлення;

3) проведення комунікаційної кампанії та систематичне здійснення просвітницьких заходів.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Працівник Держстату, територіального органу Держстату, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником органу, зобов'язаний негайно повідомити про це Голову Держстату та відповідний уповноважений підрозділ.

2. Голова Держстату, керівник територіального органу Держстату організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює уповноважений підрозділ (уповноважена особа).

4. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) в апараті Держстату, територіальних органах Держстату вживає заходів щодо заохочення та формування культури повідомлень шляхом:

1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення;

2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали та регулярні канали, у частині порушень корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками державного органу;

3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан і результати розгляду повідомлення;

4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень і захисту викривачів;

5) розміщення на офіційному вебсайті та інформаційних дошках Держстату та його територіальних органів інформації про внутрішні та регулярні канали для повідомлень.

5. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) вживає заходів щодо захисту працівників державного органу, які є викривачами.

6. Заходи заохочення та формування культури повідомлення організовуються за такими напрямками:

1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції в Держстаті та його територіальних органах;

2) неприпустимості всіх видів корупційних практик у Держстаті та його територіальних органах;

3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;

4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;

5) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;

6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення в повсякденній діяльності в Держстаті та його територіальних органах у межах дискреційних повноважень;

7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

7. Матеріальне стимулювання (у межах фонду оплати праці та чинного законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

- 1) повідомлення про корупцію скеровано працівником добровільно;
- 2) виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

Термін "добровільно" може означати те, що особа прийняла рішення без впливу зовнішніх факторів, таких як проведення стосовно заявника службової перевірки чи службового розслідування тощо.

8.3 метою заохочення та формування культури повідомлення уповноважений підрозділ (уповноважена особа) розробляє:

- 1) пам'ятку щодо правового статусу, прав і гарантій захисту викривача;
- 2) пам'ятку щодо розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- 3) пам'ятку щодо каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

9. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) мають систематично проходити навчання щодо захисту прав викривачів.

VI. Права та гарантії захисту працівників Держстату та його територіальних органів як викривачів

1. Працівник Держстату, територіального органу Держстату, який є викривачем, має такі права та гарантії захисту:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);
- 3) отримувати від уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи), підтвердження прийняття й реєстрації повідомлення;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;

6) на конфіденційність;

7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);

8) у разі загрози життю та здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна й житла або на відмову від таких заходів;

9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;

10) на винагороду у визначених законом випадках;

11) на отримання психологічної допомоги;

12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;

13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;

14) на захист трудових прав.

2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

3. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненим повідомленням, з метою захисту викривача, державний орган додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками Держстату та його територіальних органів, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем у розумінні норм Закону.

5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, установлених Законом.

6. Держстат і його територіальні органи зобов'язані перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

VII. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. Держстат і його територіальні органи проводять самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.

2. Самооцінку здійснює уповноважений підрозділ (уповноважена особа) та затверджує Голова Держстату (керівник територіального органу Держстату).

3. При проведенні самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:

1) кількість просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів;

2) кількість працівників, що пройшли навчання;

3) кількість методичних та просвітницьких матеріалів;

4) кількість звернень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення;

5) кількість повідомлень від викривачів.

Головний спеціаліст сектору
запобігання та виявлення корупції

Сергій ШКЛЯЄВ